

Dilrabo TOKHIROVA,

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tayanch doktoranti

E-mail: masterdt2007@gmail.com

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti dotsenti, f.f.n N. Mukhammedova taqrizi asosida

PSYCHOLOGICAL FEATURES OF CHILD CHARACTERS IN THE STORY "ELIZABETH" BY SUSAN HILL

Annotation

This article explores the psychological features of child characters in Susan Hill's story "Elizabeth." Through a nuanced analysis of the characters' emotions, motivations, and interactions, the study highlights how Hill portrays the complexities of childhood experience. The article examines themes of innocence, fear, and resilience, offering insights into the psychological landscapes that shape the characters' identities. By employing a psychological lens, the analysis reveals how Hill effectively uses child characters to reflect broader societal issues and the impact of environment on development. Ultimately, this exploration underscores the significance of understanding child psychology within the narrative, enriching the reader's comprehension of the story's deeper meanings.

Key words: Artistic psychology, hermeneutics, emotion, state of mind, freedom, personality, family relationships.

SYUZAN HILNING "ELIZABET" HIKOYASIDAGI BOLA QAHRAMONLARINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Annotatsiya

Ushbu maqolada Syuzan Hilning "Elizabet" qissasidagi bolalar qahramonlarining psixologik xususiyatlari o'rganilgan. Qahramonlarning his-tuyg'ulari, motivlari va o'zaro ta'sirini nozik tahlil qilish orqali tadqiqotda Xillning bolalik tajribasining murakkabliklarini qanday tasvirlashini ta'kidlaydi. Maqolada ma'sumlik, qo'rquv va chidamlilik mavzulari o'rganilib, qahramonlar shaxsiyatini shakllantiruvchi psixologik manzaralar haqida tushunchalar berilgan. Psixologik linzadan foydalangan holda tahlil Xill kengroq ijtimoiy muammolarni va atrof-muhitning rivojlanishiga ta'sirini aks ettirish uchun bolalar xarakterlaridan qanday samarali foydalanishini ko'rsatadi. Pirovardida, ushbu izlanish hikoya doirasida bola psixologiyasini tushunish, o'qirmanning hikoyaning chuqurroq ma'nolarini tushunishini boyitish muhimligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Badiiy psixologizm, germenevtika, hissiyot, ruhiy holat, erkinlik, shaxsiyat, oilaviy munosabatlar.

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ДЕТСКИХ ПЕРСОНАЖЕЙ В РАССКАЗЕ "ЭЛИЗАБЕТ" СЮЗАН ХИЛЛ

Аннотация

В этой статье рассматриваются психологические особенности детских персонажей в рассказе Сюзан Хилл "Елизавета." Путем тонкого анализа эмоций, мотивов и взаимодействий персонажей в исследовании подчеркивается, как Хилл изображает сложности детского опыта. В статье рассматриваются темы невинности, страха и стойкости, даются представления о психологических ландшафтах, формирующих идентичность персонажей. Используя психологическую линзу, анализ показывает, как Хилл эффективно использует детские персонажи для отражения более широких социальных проблем и влияния окружающей среды на развитие. В конце концов, это исследование подчеркивает важность понимания детской психологии в повествовании, обогащая понимание читателем более глубоких смыслов рассказа.

Ключевые слова: Художественный психологизм, герменевтика, эмоция, психическое состояние, свобода, личность, семейные отношения.

Kirish. Badiiy psixologizm - bu ko'p qirrali adabiy tushuncha bo'lib, u adabiyot va psixologiya o'rtasidagi murakkab munosabatlarni o'rganadi, psixologik holatlar va jarayonlar badiiy matnlar ichida qanday ifodalanishiga e'tibor qaratadi. Bunday yondashuv qahramonlar, ularning motivlari, ular yashaydigan hissiy manzaralarni chuqurroq anglashga imkon beradi. Adabiyotda psixologizmning tarixiy taraqqiyoti hikoyalarda inson ongi va subyektiv tajribasini mujassamlashtirishga bo'lgan qiziqishning ortishini aks ettiradi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Ingarden va Fizer (1974) adabiyotshunoslikda psixologizm va psixologiya o'rtasidagi farq haqida fundamental munozara olib borib, qahramonlarni ularning psixologik tajribalari bilan shakllangan murakkab mavjudotlar sifatida tushunish zarurligini ta'kidlaydilar [1]. Adabiyotda psixologizmning shakllanishi va rivojlanishi, uning inson his-tuyg'ulari va motivlarining murakkabliklarini ochib berishdagi ahamiyatini tadqiq etgan Stupnitska (2018) ishida ham bu fikr o'z aksini topgan [10]. Turli mualliflar tomonidan kiritilgan "badiiy psixologizm" atamasi adabiyotdagi psixologik tasvirning estetik o'lchamlariga e'tibor qaratish orqali bu tushunchani yanada takomillashtiradi. Jalilovna (2019) buni Fyodor Dostoyevskiy asarlari orqali ko'rsatadi, uning psixologik qarashlari uning hikoyalarining boyligi va murakkabligiga hissa qo'shadi [5]. Shuningdek, Bobokhonov (2018) turli adabiy an'analari kesimida xarakter taraqqiyotini anglashda adabiy psixologizmning muhim o'rin tutishini ta'kidlab, u orqali inson

kechinmalarining teranligini tahlil qilish uchun obyektiv vazifasini o'tashi haqida fikr bildiradi [9]. Nylander (1995) psixologizm va hikoya tuzilishi o'rtasidagi o'zaro ta'sirni ko'rib chiqib, bu tushunchani kengaytiradi, xususan, romanlarda, psixologik teranlik o'quvchi ishtirokini qanday oshirishini ko'rsatadi [6]. Uning ta'kidlashicha, psixologik tasavvurlarni hikoya shakllariga singdirish o'qish tajribasini sezilarli darajada boyitishi mumkin. Dmitrenko (2015) ham badiiy matn yaratishning muhim tarkibiy qismi sifatida muallif psixologizmini ta'kidlab, muallifning psixologik nuqtai nazarini tushunish uning ijodining tematik muammolarini yoritishi mumkinligini taklif qiladi [1]. Adabiyotshunoslikda psixologizmning o'ziga xos xususiyatlari Speshilova (2024) tomonidan yanada tadqiq etilgan bo'lib, uning qo'llanilishi janrlar va davrlar bo'yicha farqlanishi mumkinligini ko'rsatadi, bu adabiyotshunoslikning evolyutsion tabiatini aks ettiradi [8]. Bu o'zgaruvchanlik turli mualliflarning psixologik tasavvurga qanday yondashishini tushunish uchun muhimdir. Hasanbiyevna va Chamalovich badiiy matnda mavjud bo'lgan emotivlik va psixologizmni chuqur o'rganib, hissiy ifodalar va personaj motivlarini tahlil qilishda psixologik nazariyalarning dolzarbligini ta'kidlaydilar [3]. Galina et al. (2019) psixologizm poetikasini muhokama qilib, adabiyotning psixologik o'lchamlari mualliflar tomonidan qo'llaniladigan kengroq hikoya qilish usullarini qo'llash orqali amalga oshadi [2]. Buni Shinkevich (2017) qo'llab-quvvatlaydi, u adabiy portretni dastlabki romanlarda psixologizmni ifodalash vositasi sifatida

ko'rib chiqadi, qahramonlar tasviri murakkab psixologik manzaralarni qanday aks ettirishi mumkinligini ko'rsatadi [7]. Qolaversa, Qahhorova (2021) o'zbek bolalar nasridagi adabiy psixologizm pozitsiyasiga to'xtalib, bu freym turli adabiy kontekstlarga qanday tatbiq etilishi mumkinligini ko'rsatib beradi [23]. Rashidovna va Almazovna (2024) tomonidan badiiy psixologizm va uning turli madaniy fonlardagi "ayollar nasri" da aks etishi, psixologik tasvirning adabiyotdagi universal dolzarbligi yoritib berilgan [15]. Adabiy psixologizm psixologiya va hikoya o'rtasidagi o'zaro ta'sirni o'rganish uchun muhim obyektiv vazifasini o'taydi. Syuzan Xillning "Sand" asaridagi bolalar obrazini o'rganar ekanmiz, ushbu tushunchalarni qo'llash

Tahlil va natijalar.

Meni xafa qilyapsan, Elizabet.

Sen yuraver.

Oying va dadang mashinada, shaharga ketishyapti, bilasan-a!

Demak ahvol jiddiy, ikkilandi u. doktorga (Mary Hennessy) ko'rinishga ketishyapti. aytadi. Ular hozir o'sha yerda, kutish xonasida.

Elizabet.

U tez-tez yurishni boshladi, faqat to'g'riga qarab harakatlandi, ukasini yetishib-yetishib yurishga buyurdi. Qo'lida esa maktab sumkasi. Miloning qo'lidan opasi ombur kabi qattiq qisib ushlagan edi, Milo opasi ushlagan joyini og'rigidan ishqaladi. Milo opasining endigina yelkasiga tushgan vakolatini va kuch-qudratini sezib turardi.

Avtobus tashlab ketgan joydan uyga qadar 1 mil edi. Qishloq yo'l yoqalab cho'zilib ketgan.

Elizabet!

Elizabet ukasining ovoizidagi qo'rquvni sezib to'xtadi.

Uyda hammasi joyidami?

Ha, albatta

Qayerdan bilasiz? Uy tinch bo'lmasligi mumkin. Qayerdan bilasiz? (152 bet)

Elizabetning Miloning qo'lidan ombur kabi qisib ushlashi taranglikka ishora qiladi, shu bilan birga ukasiga nisbatan mas'uliyat, himoya kabilarni ham anglatadi. Elizabet ukasi ustidan nazoratni o'rnatishga harakat qilsa-da, uni samarali himoya qilish qobiliyati haqida ishonchsizlik bo'lishi mumkin. Milo ota-onasidan xavotir olib, uy tinchmi yo'qmi deb so'raganda, Elizabetning "ha, albatta" degan tez tasalli ruhida javobi himoya mexanizmi sifatida talqin qilininishi mumkin. Psixologik jihatdan, bu javob uning shubhalar davom etayotgan bo'lsa ham, nazorat va barqarorlik pozitsiyasini saqlab qolish istagini ko'rsatadi. Ota-onasining shifokorga borishini eslatib, uning ikkilanishi uning ichki ziddiyatini yana bir bor ta'kidlaydi; u Miloning tashvishlarini tarqatishga harakat qilib, ayni vaqtda o'z qo'rquvlari bilan kurashadi. Elizabetning boshini baland

Elizabet ukasining bu so'rovlariga tayyor emas edi. Uning o'zining tashvishi aslida o'ziga yetib ortadi, go'yoki boshi uzra rutubatli soya bor edi. Ilgari oilasidan hech kim Doktor Hennessyga olib borilmagan edi, va bunga ancha-muncha mablag' ketadi. (153-bet)

Bu parcha orqali Elizabetning hissiy yukini ko'rishimiz mumkin. Bu tashvish yukini ko'tarish ukasi bilan muloqot garmoniyasiga to'sqinlik qiladi. Bunday xavotir ko'pincha oilaviy umidlar va noma'lum narsadan qo'rqish bosimidan kelib chiqadi, bu uning nafaqat o'z his-tuyg'ularini, balki Miloning ham his-tuyg'ularini boshqarish mas'uliyatini his qilishga olib keladi. Oilaning doktor Hennessini ko'rish uchun safari haqidagi bayonot vaziyatning jiddiyligini ta'kidlaydi. Elizabet bunday sayohatlar oson emasligini tushunadi, ya'ni u sog'liq bilan bog'liq muhim voqealarni boshdan kechirgan, bu tashrif nimaga olib kelishi mumkinligidan qo'rqadi. Ushbu xabardorlik uning ruhiy muddatidan oldingi yetuklikni aks ettiradi.

Ularning oilasida hech kim doktor Hennessini ko'rish uchun o'n olti mil masofani shunchaki tekinga bosib o'tmagan degan tushuncha Elizabetning bu bilan bog'liq narsalarni bilishini

Biroq ular orqa eshikdan kirishganida, uy avvalgidek ko'rinardi va uning hidi odamga orom bag'ishlardir. Stol ustida, non bilan yonma-yon bir krujka yaxna choy turardi, hammayoq jimjiti edi. (154 bet)

Uyda ufurib turgan tinchlantiruvchi hidini ilgari bildirilgan tashvish bilan taqqoslash Elizabet ichidagi ziddiyatni ko'rsatadi. U ota-onasi va shifokorga borishi haqidagi tashvishlari bilan kurashar ekan, tanish muhit barqarorlik tuyg'usini ta'minlaydi. Ushbu ikkilik uning noaniqlik sharoitida qulaylikka bo'lgan ehtiyojini aks ettiradi.

Germenevtik nuqtai nazardan, ushbu parcha Elizabetning hissiy manzarasini ochib beradi, chunki u o'z muhitining murakkabliklarini boshqaradi. Uy ham qulaylik, ham voqelik

Elizabet birdan tushundi, u onasi yashab o'tgan hayot uning tasavvurida rasmdagidek aniq ko'rindi. Onasi misolida kambag'al bo'lish, itdek ishlash, qabargan qo'llar, o'ziga vaqt topa olmaslik nimaligini anglab yetdi. 155 -bet

Ushbu parcha Elizabet uchun onasining hayoti va kurashlari haqida tushunchaga ega bo'lgan muhim lahzani ta'kidlaydi. Tushunish onasining ahvoriga hamdard bo'lish imkonini beradi. Psixologik jihatdan, bu payt Elizabetning balog'atga yetish oila dinamikasining murakkabliklari haqidagi tushunchasi shakllanishida yaqqol namoyon bo'ladi. Elizabetning qashshoqlik va mehnatsevarlikni tushunishi onasiga nisbatan

hikoyadagi psixologik murakkabliklar va mavzuiy rezonanslarni yoritadi, pirovardida matn haqidagi tushunchamizni boyitadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Adabiy tahlilga germenevtik yondashuv matnlarning konteksti va ma'nosiga e'tibor qaratib, talqin va teran tushunishga urg'u beradi. Ayniqsa, bu metodika psixologizmni tahlil qilishda samarali bo'lib, o'quvchilarga qahramonlar va rivoyatlarning psixologik holatlarini chuqurroq o'rganish va tushunishga imkon beradi. Ushbu yondashuv orqali Syuzan Hilning "Sand" asaridagi bola qahramonlarining murakkab ruhiyat tasviri va ularning tajribasini shakllantiradigan psixologik quyi oqimlarni tahlil qilinadi.

ko'tarib, tezda olg'a ketishga qaror qilishi uning his-tuyg'ularini boshqarish uchun kurashayotganidan dalolat beradi. To'g'ri oldinga qarash harakati uning qo'rquvlariga qarshi turmaslik uchun himoya mexanizmini anglatadi. Bu uning hissiy yukini ta'kidlaydi; u nafaqat o'zi uchun, balki Miloning hissiy holati uchun ham javobgarlikni his qiladi. Miloning qo'rquv ifodasi e'tiborga molik. Uning Elizabetga qayta-qayta murojaat qilishi va ularning uydagi ahvoli haqidagi so'rovi bolaning zaifligi va hissiy xavfsizlik uchun opasiga qaramligini aks ettiradi. Germenevtik nuqtayi nazardan bu parcha Elizabet xarakterining murakkab qatlamlarini ochib beradi. Uning himoyaviy xatti-harakati, nazoratchi va himoyachi, yupatuvchi pozitsiyasi va hissiy kurashlari noto'g'ri muhitda o'sishning murakkabliklarini o'z ichiga oladi.

ko'rsatadi. Bu tushunish bolalarcha beg'uborlik va bolalarcha soddalikning yo'qolganligini anglatadi. Germenevtik nuqtayi nazardan bu parchada Elizabetning xarakterida kechadigan chuqurroq hissiy oqimlar ochib beriladi. Uning bezovtaligi biz uning kechinmalari va reaksiyalarini talqin qilishimiz mumkin bo'lgan linza bo'lib xizmat qiladi. Shifokor huzuriga sayohat murakkabroq, ko'inch qo'rqinchli voqelikka o'tish ramzidir, bu oddiy tashvishsiz bolalikdan kattalar og'ir kattalikka o'tishni anglatadi. Bu lahza uning ichki ziddiyatining mohiyatini aks ettiradi, bu yerda uning atrof-muhit bosimi uni xavfsizlik va oilaviy rishtalarga tahdid soladigan qo'rquvlarga qarshi turishga majbur qiladi. Elizabet orqali hikoya tashvish, mas'uliyat va noaniqliklar bilan to'lgan dunyoda ulg'ayish muammolarini keng ko'lamda tasvirlaydi.

yukining ramzi bo'lib xizmat qiladi, u yerda tanish manzaralar va hidlar uning bezovtaligi o'rtasida xavfsizlik istagini uyg'otadi. Yupatuvchi xarakterga ega bo'lgan uyini uning hissiy notinchligi bilan taqqoslash uning tajribasining ikki tomonlama tabiatini ko'rsatadi. Bu lahza bolalik, oilaviy aloqalar va tashqi bosimlar qarshisida o'ziga xoslik uchun kurashning kengroq mavzularini o'z ichiga oladi va o'quvchilarni Elizabetning o'tmishi va bugungi kunini kuzatar ekan, uning ruhiyatining murakkab qatlamlarini kashf qiladi.

chuqurroq hamdardligini ko'rsatadi. Onasining qurbonliklarini tan olish ular o'rtasidagi munosabatlarni kuchaytiradi, bu esa Elizabetning hissiy rivojlanishi uning boshqalar bilan bog'lanish qobiliyatiga asoslanganligini ko'rsatadi. Bu yetuklikni aks ettiradi, bu ko'pincha shafqatsiz haqiqatlarga duch kelishdan kelib chiqadi, bu esa Elizabetni bolalikning begunohligidan uzoqlashtirib, hayotni yanada nozikroq tushunishga undaydi. Onasining "qo'pol

va qabargan qo'llari" va "o'zingizga vaqt topa olmaganligi" tavsifi uning shaxsiyatiga og'ir mehnatning zarari borligini ta'kidlaydi. Elizabetning onasining ularning holatini qabul qilganini tan olishi va uning "sog'inchning chaqnashlari" taslim bo'lish va istak o'rtasidagi keskinlikni ko'rsatadi. Bu ikkilanish Elizabetni umidsizlik yoki qayg'u tuyg'ularini qabul qilishga olib kelishi mumkin, chunki u o'zining ijtimoiy-iqtisodiy maqomi

Elizabetning miyasida fikrlari kapalakday charx urardi. Kelgusi yillarda boshqa mamlakatlarga sayohat qilishingiz kerak. O'zingizdan tashqarida siz zabt etishingiz kerak bo'lgan dunyo bor. Buni hech qachon unutmang. Ba'zan onasi hech qanday ogohlantirishsiz toza kiyimlar va uyg'a oid kitoblar haqida emas, balki kattalar hayoti va muqarrar o'limi haqida gapirardi. Agar siz bunday qilmasangiz, Elizabet, men umidsizlikka tushib qolaman, mendan keyin hayotingizni vaqtinizni behudaga isrof qilmang. (156 bet)

Elizabetning fikrlari kapalakka o'xshatilishi metaforasi bezovtalik tuyg'usini va o'tkinchi va qo'lga kiritish qiyin bo'lgan g'oyalar oqimini anglatadi. Ushbu tasvir uning ichki notinchligi va yaqin atrof-muhitdan tashqarida izlanish istagini aks ettiradi. Psixologik jihatdan, bu uning o'z intilishlarini va hozirgi sharoitlari tomonidan qo'yilgan cheklolarni anglashni anglatadi. Elizabetning onasining sayohat qilish va dunyoni ko'rish haqidagi maslahati imkoniyat va sarguzashtlarga chanqoqlikni anglatadi. Bu ko'rsatma Elizabetga chuqur ta'sir qiladi va uning hozirgi voqeligidan xalos bo'lish istagini uyg'otadi. "O'zingizdan tashqaridagi dunyo"ning tilga olinishi shaxsiy o'sish va kashfiyotning muhimligini ta'kidlaydi, bu esa Elizabetning o'z orzularini hozirgi hayoti bilan kelishishi kerak bo'lgan buriilish nuqtasida ekanligini ko'rsatadi. Onasining so'zlari ilhomlantirishga mo'ljallangan bo'lsa-da, ular kelajak va uning bu umidlarni amalga oshirish ehtimoli haqida xavotir uyg'otadi. Bu noqulaylik uning ichki ziddiyatini ochib beradi: u onasi aytgan imkoniyatlarni qabul qilishni xohlaydi, ammo hozirgi hayotining cheklolarni his qiladi. Onasining to'satdan dunyoviy

U "dunyo" deb atalmish bu yerda o'z kelajagini tasavvur qila olmasdi; u faqat o'z-o'ziga savol berardi. Shunga majburmanmi? U bezovtalik bilan yalang oyoqlariga tikilarkan, o'zini allaqanday haydalis marosimi va begona odamlar orasida dahshatli tanholikni sezayotgandek his qilardi. Dunyo siz uchun ham men uchun ham kam, bir kengligi bor. (157 bet)

Ushbu bayonot Elizabetning introspektiv tabiatini anglatadi. Ushbu ichki diqqat izolyatsiya hissini ko'rsatishi mumkin, bu uning tashqi dunyo bilan muloqot qilish qiyinligini ko'rsatadi. Psixologik jihatdan, bu o'ziga xoslik va tegishlilik bilan kurashni aks ettiradi, chunki u o'z qo'rquvlari va intilishlarini cheklovchi kontekstda kurashadi. Dunyoning barcha uchun bir kamligi satrlari Elizabet o'zi uchun kutgan qayg'uli haqiqatni ifodalaydi. Cheklangan imkoniyatlarni tan olish uning oilasidagi ijtimoiy-iqtisodiy kurashlardan xabardorligidan kelib chiqishi mumkin. U avlodlar o'rtasidagi qiyinchiliklar siklini va uning ushbu cheklolarni o'zlashtirishini ta'kidlaydi, o'z kelajagi haqida taslimlik va umidsizlik tuyg'ularini shakllantiradi.

Elizabetning boshqa odamlar orasida bo'lsa ham o'zini yolg'iz his qilishi aloqaga bo'lgan ishtiyoqi va yolg'izlikdan qo'rqishini ta'kidlaydi. Bu uning mustaqillikka intilishi va tanishlikning qulayligi o'rtasidagi taranglikni aks ettiradi. Germenevtik nuqtayi nazardan, ushbu parcha Elizabetning qo'rquvlari va intilishlarini boshqarishda psixologik kurashini o'z ichiga oladi. Uning ichki diqqati tashqi dunyo noaniqliklaridan himoya mexanizmi bo'lib xizmat qiladi, kelajak haqidagi xavotirlari esa uning hissiy holatining murakkabliklarini ochib

tomonidan qo'yilgan cheklolalar bilan kurashadi. Germenevtik nuqtai nazardan, ushbu parcha Elizabetning evolyutsion ongini talqin qilish uchun ahamiyatli linza bo'lib xizmat qiladi. Tushunish lahzasi nafaqat onasining hayotini, balki ushbu hikoyadagi o'z o'rnini tushunish uchun darvoza vazifasini bajaradi.

mavzulardan hayot va o'lim haqidagi chuqur munozaralarga o'tishi bolalikdagi begunohlikdan dunyoni yanada murakkabroq tushunishga o'tishini aks ettiradi. Germenevtik nuqtayi nazardan, ushbu parcha Elizabetning istaklari va uning voqeligi o'rtasidagi murakkab o'zaro aloqani ochib beradi. Sayohat va izlanishlar haqidagi eslatma uning bevosita tajribasidan tashqari o'sish va tushunishga intilishi uchun metafora bo'lib xizmat qiladi. Onasining so'zlari ham yo'l ko'rsatuvchi nur, ham bosim manbai bo'lib, ota-onaning murakkab umidlarni qamrab oladi. Kapalakdek charx urgan fikrlar tasviri jonli ichki hayotni, shu bilan birga tartibsiz va murakkab hayotni ko'rsatadi. Ushbu lahza o'quvchilarni tashqi bosimlar qarshisida intilish, oilaviy mas'uliyat va o'ziga xoslik uchun kurashning umumbashariy mavzulari haqida fikr yuritishga undaydi. Elizabetning sarguzashtga intilishi va umidning og'irligi o'rtasidagi ichki ziddiyat uning o'z-o'zini kashf etish yo'lidagi murakkab sayohatini ta'kidlaydi, bu bolalik ma'sumligi va katta bo'lish bilan bog'liq mas'uliyat o'rtasidagi muvozanatni ko'rsatadi.

beradi. Uning introspeksiysi va kengaygan kelajak g'oyasi o'rtasidagi qarama-qarshilik u o'z muhiti tomonidan qo'yilgan cheklolarni o'ylab ko'rar ekan, qamoq va erkinlik mavzusini yoritadi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, Syuzan Xillning "Elizabet" asari bolalikning ruhiy chuqurliklarini Elizabet obrazi orqali nozik tarzda aks ettiradi. Onasining muqarrar o'limi haqidagi keskin anglovi Elizabetning hissiy olamiga chuqur ta'sir ko'rsatadi. Tahlil shuni ko'rsatadiki, Elizabetning begunoh bolaligi qo'rquv va himoyasizlik hissi bilan qorishib ketgan, bu esa bolaning o'lim haqidagi tushunchasi va unga xos bo'lgan bardoshlilik o'rtasidagi murakkab aloqani yoritib beradi. Xillning tasviri nafaqat shaxsiy ruhiy kechinmalarni aks ettiradi, balki bu kechinmalarni shakllantiradigan keng ijtimoiy kontekstlar haqida fikr yuritishga ham xizmat qiladi. Kelajakdagi tadqiqotlar adabiyotdagi bola obrazlarining ruhiy tasviriga, yo'qotish va chidamlilik mavzularini o'rganishga e'tibor qaratishi lozim. Bu bolalik tajribalarini va ularning jamiyatga keng ko'lamdagi ta'sirini chuqurroq anglashimizga yordam beradi.

ADABIYOTLAR

1. Dmytrenko, J. M. (2015). Author's psychologism as a component of the literary text creation. Cherkasy University Bulletin: Philological Sciences, 27(360).
2. Galina, G., Gareeva, G., Alibaev, Z., & Khaliullina, A. (2019). Poetics Of Psychologism In Bashkir And Tatar Prose Of The Twentieth Century. European Proceedings of Social and Behavioural Sciences, 93.
3. Hasanbieva, T. M., & Chamalovich, B. B. Emotivity And Psychologism In Literary Texts Written In The Kabardian Language. European Proceedings of Social and Behavioural Sciences.
4. Hill, S. (2004). The boy who taught the beekeeper to read. Random House.
5. Ingarden, R., & Fizer, J. (1974). Psychologism and psychology in literary scholarship. New Literary History, 5(2), 213-223.
6. Jalilovna, K. D. (2019). The concept of literary psychologism in the works of F. Dostoyevsky. European journal of literature and linguistics, (2), 39-42.
7. Nylander, L. T. (1995). Psychologism and the Novel. The Journal of the Society for the Advancement of Scandinavian Study, 407.
8. Shinkevich, O. N. (2017). The literary portrait as a way of expressing psychologism in the early novels of Kuprin. Nizhnevartovsk Philological Bulletin, 2(2), 63-67.
9. Speshilova, V. P. (2024, March). About the specifics of the concept of "psychologism" in literary criticism. In 11th International Scientific & Practical Conference "Culture, Science, Education: Problems and Perspectives" (pp. 213-218).
10. Бобохонов, М. (2018). The place of the literary psychologism in the system of literary concepts. Иностранные языки в Узбекистане, (1), 232-240.
11. Ступницька, Н. М. (2018). Formation and development of psychologism in literature. The Journal of VN Karazin Kharkiv National University. Series "Philology", (79), 134-139.